

Su atidėjimais, neapibrėžtais įsipareigojimais ir neapibrėžtuoju turtu susijusių ūkinių operacijų registravimo viešojo sektoriaus subjekto finansinėje apskaitoje pavyzdžiai

Pateiktos situacijos yra hipotetinės, nevertinant galiojančių teisės aktų nuostatų. Konkrečioje situacijoje būtina įvertinti visų aktualių teisės aktų ar sutarčių nuostatas, konkrečias situacijos aplinkybes ir pagal jas nustatyti:

- Ar yra neapibrėžtumas?
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP) padengti įsipareigojimą (išlaidų neišvengiamumas)?
- Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo įsipareigojimui padengti tikimybė?
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?

Turinys

1 pavyzdys. Statinių likvidavimas (teisinė prievolė).....	2
2 pavyzdys. Žalos gamtai likvidavimas, kai yra teisinė prievolė	3
3 pavyzdys. Žalos gamtai likvidavimas, kai yra neatšaukiamasis pasižadėjimas	4
4 pavyzdys. Audros padarytų padarinių likvidavimas, kai yra neatšaukiamasis pasižadėjimas	5
5 pavyzdys. Teisinė prievolė dėl galimo teismo sprendimo.....	6
6 pavyzdys. Teisinė prievolė dėl galimo teismo sprendimo.....	7
7 pavyzdys. Teisinė prievolė dėl galimų VSS veiksmų	8
8 pavyzdys. Buvusio įvykio egzistavimas (ne visi įvykiai, gresiantys išlaidomis, yra buvę įvykiai)	9
9 pavyzdys. VSS reorganizavimas, kai viešai apie jį paskelbta po metų pabaigos	10
10 pavyzdys. VSS restruktūrizavimas, kai viešai apie jį paskelbta (neatšaukiamasis pasižadėjimas, atidėjinio vertinimas)	11
11 pavyzdys. Nuostolinga nuomos sutartis (teisinė prievolė).....	12
12 pavyzdys. Nuostolinga nuomos sutartis (teisinė prievolė, atidėjinio vertinimas).....	13
13 pavyzdys. Teisės aktų pažeidimas nėra įpareigojamas įvykis, jei dėl to neatsiranda žala.....	14
14 pavyzdys. Paskolos garantijos suteikimas.....	15
15 pavyzdys. Buvęs įvykis nėra įpareigojamas įvykis	16
16 pavyzdys. Žalos padarymas, subsidiari atsakomybė	17
17 pavyzdys. Neapibrėžtasis turtas – priteista žala iš nemokaus skolininko	18
18 pavyzdys. Neapibrėžtasis turtas	19
19 pavyzdys. Valstybės parama daugiabučiams atnaujinti (modernizuoti)	20
20 pavyzdys. Darbo santykių nutraukimas Darbo kodekso 56 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytais pagrindais	21

1 pavyzdys. Statinių likvidavimas (teisinė prievolė)

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • VSS iš privataus sektoriaus nuomojasi žvyro karjerą. Žvyras yra naudojamas kelių būklei palaikyti bei naujiems keliams statyti. • Pagal su žemės, kurioje yra žvyro karjeras, savininkais sudarytą nuomos sutartį, VSS įsipareigoja sutvarkyti karjero vietą ir likviduoti pastatytus statinius, atkurti reljefą ir pakeisti viršutinį žemės sluoksnį. • 60 % VSS pagal sutartį turėtinų išlaidų susijusios su karjero statinių pašalinimu ir karjero aikštelės atkūrimu, o 40 % – su žvyro išgavimo padarinių kompensavimu. • Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje karjero statiniai jau buvo pastatyti ir aikštelės kasimo darbai pradėti, tačiau žvyras nebuvo išgaunamas. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes mokėjimai bus daromi sutarties pabaigoje ir išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukkeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda pagal nuomos sutartį, pastačius statinius ir pradėjus aikštelės kasimo darbus. Pagal sutartį galimi du įpareigojamieji įvykiai: <ul style="list-style-type: none"> - Statinių pastatymas ir reljefo atkūrimas, nes tuomet teisinė prievolė likviduoti statinius ir atkurti reljefą neišvengiama. - žvyro išgavimas, nes tuomet teisinė prievolė pakeisti viršutinį žemės sluoksnį ir sutvarkyti karjero vietą neišvengiama. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: <ul style="list-style-type: none"> - pastatyti karjero statiniai bei pradėti aikštelės kasimo darbai, todėl įpareigojamas įvykis yra įvykęs. - žvyras dar neišgaunamas, todėl įpareigojamojo įvykio nėra.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip, nes pagal reikalingų likvidavimo darbų kainas (kainas galima gauti iš tokių darbų vykdytojų) galima apskaičiuoti teisei prievolei įvykdyti reikalingų išlaidų sumą.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjinys, įvertinant 60 proc. turėtinų išlaidų. 40 % turėtinų išlaidų (galutinių karjero išlaidų, susijusių su žvyro išgavimo padarinių kompensavimu) bus pripažįstamos sąnaudomis ir įsipareigojimu per visą žvyro išgavimo laikotarpį palaipsniui nuo tada, kai žvyras pradedamas išgauti.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su karjero atkūrimo išlaidomis, tokiomis kaip karjero aikštelės statinių pašalinimas ir vietos atkūrimas dabartinė vertė.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjinys ir jo suma įtraukiama į karjero statinių įsigijimo savikainą.

2 pavyzdys. Žalos gamtai likvidavimas, kai yra teisinė prievolė

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> Savivaldybės administracija nuosavybės teise valdo sandėlį, pastatytą savivaldybei priklausančioje žemėje, esančioje netoli uosto. Pastaruosius 10 metų sandėlis yra nuomojamas įmonėms, kurios išsinuomotose patalpose sandėliuoja chemikalus. Vyriausybė paskelbė savo ketinimus priimti teisės aktus, kuriais žemės savininkai būtų įpareigoti pašalinti žemei padarytą žalą. Atsižvelgdama į tai, savivaldybė pradėjo įgyvendinti pavojingų chemikalų prevencijos politiką ir nustatė, kad žemė, kurioje stovi sandėlis su chemikalais, yra užteršta. Savivaldybės administracija neturi priemonių, kuriomis galėtų išsireikalauti iš nuomininkų kompensuoti žemei padarytos žalos pašalinimo išlaidas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje priimti teisės aktai, pagal kuriuos iš žemės savininkų reikalaujama kompensuoti aplinkai padarytą žalą, todėl išlaidos teks savivaldybės administracijai 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai nuo laikotarpio, kada bus pradėti žalos likvidavimo darbai.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukiantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda pagal priimtus teisės aktus, užteršus žemę. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: <ul style="list-style-type: none"> - Teisės aktai priimti; - Žemė užteršta Todėl įpareigojamas įvykis –likviduoti gamtai padarytą žalą, yra.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip, nes pagal reikalingų likvidavimo darbų kainas (kainas galima gauti iš tokių darbų vykdytojų) galima apskaičiuoti teisinei prievolei įvykdyti reikalingų išlaidų sumą.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjinys.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su žalos gamtai padarinių likvidavimo išlaidomis, dabartinė vertė.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjinys ir jo sumos dydžiu pripažįstamos sąnaudos.

3 pavyzdys. Žalos gamtai likvidavimas, kai yra neatšaukiamasis pasižadėjimas

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyriausybė viešai skelbia aplinkos apsaugos politiką ir tai, kad ji prisiimtų atsakomybę pašalinti gamtai padarytą žalą, jei ją sukeltų. • Teisinio įpareigojimo likviduoti gamtai padarytą žalą nėra, tačiau jau būta atveju, kai valstybės institucijos likvidavo gamtai padarytą žalą. • Per karinių jūrų laivų pratybas prakiurus kuro bakui nutekėjo didelis kiekis degalų. • Vyriausybė sutinka, kad valstybės institucijos, organizavusios pratybas, turi padengti gamtai padarytos žalos likvidavimo ir su tuo susijusias kitas išlaidas. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai nuo laikotarpio, kada bus pradėti žalos likvidavimo darbai.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> - Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Neatšaukiamasis pasižadėjimas atsiranda dėl Vyriausybės skelbiamos aplinkosaugos politikos ir viešai skelbiamo pasižadėjimo likviduoti padarinius.</p> <p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Užteršta gamta; - Vyriausybės paskelbtas pasižadėjimas likviduoti avarijos padarinius, <p>Todėl įpareigojamas įvykis – padengti žalos gamtai likvidavimo išlaidas, yra.</p>
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip, nes pagal reikalingų likvidavimo darbų kainas (kainas galima gauti iš tokių darbų vykdytojų) galima apskaičiuoti neatšaukiamajam pasižadėjimui įvykdyti reikalingų išlaidų sumą.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjinys.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su žalos gamtai padarinių likvidavimo išlaidomis, dabartinė vertė.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjinys ir sąnaudos.

4 pavyzdys. Audros padarytų padarinių likvidavimas, kai yra neatšaukiamasis pasižadėjimas

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> Savivaldybės meras viešai paskelbė apie tai, jog kompensuos mokyklai audros metu patirtą žalą. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	<ul style="list-style-type: none"> Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai nuo laikotarpio, kada bus pradėti žalos likvidavimo darbai.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Neatšaukiamasis pasižadėjimas atsiranda dėl viešai paskelbto pasižadėjimo skirti lėšų iš savivaldybės biudžeto žalai likviduoti.</p> <p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Padaryta žala; Viešas pasižadėjimas likviduoti audros padarinius, <p>Todėl įpareigojamas įvykis – padengti žalos likvidavimo išlaidas, yra.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė? 	> 50 %
<ul style="list-style-type: none"> Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį? 	Taip, nes pagal reikalingų likvidavimo darbų kainas (kainas galima gauti iš tokių darbų vykdytojų) galima apskaičiuoti neatšaukiamajam pasižadėjimui įvykdyti reikalingų išlaidų sumą.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjiny.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su žalos padarinių likvidavimo išlaidomis, dabartinė vertė.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjiny ir sąnaudos.

5 pavyzdys. Teisinė prievolė dėl galimo teismo sprendimo

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • Teritorinė ligonių kasa atlikusi pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio VSS patikrinimą, kaip vykdomas medikamentų išrašymas pacientams, nustatė ir surašė ekspertizės aktą, kuriame nurodyta, jog VSS padarė X eurų žalą Privalomojo sveikatos draudimo biudžetui. • VSS pripažinti, jog padaryta žala, nenori, todėl kreipėsi į teismą. • Rengiant 20x6 m. finansines ataskaitas VSS teisininkai pateikė informaciją, kad, atsižvelgiant į teismo proceso eigą, tikėtina, kad žala nebus perskaičiuota. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai nuo laikotarpio, kada bus priimtas galutinis teismo sprendimas su nutartimi atlyginti žalą.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda pagal teisės aktus, atlikus pažeidimus atlyginti žalą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: <ul style="list-style-type: none"> - Ekspertizė patvirtino žalą; - Vykstantis teismo procesas žalos neneigia. <p>Todėl įpareigojamas įvykis – atlyginti žalą biudžetui, yra.</p>
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip, nes žalos dydis nustatytas ekspertizės metu ir nėra rimtų argumentų, kad būtų pakeistas.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjiny.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su žalos atlyginimu išlaidomis, dabartinė vertė.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjiny ir sąnaudos.

6 pavyzdys. Teisinė prievolė dėl galimo teismo sprendimo

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • VSS atleido iš darbo darbuotoją. • Darbuotoja, kuri buvo atleista, kreipėsi į teismą dėl galimai neteisėto atleidimo ir prašo priteisti X eurų žalą iš VSS. • Rengiant 20X6 m. finansines ataskaitas 20X7 m. pradžioje teisininkai nurodė, jog tikėtina, kad žala nebus priteista. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai teismo sprendimo
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> - Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Teisinė prievolė atsiranda pagal teisės aktus, atlikus pažeidimus atlyginti žalą.</p> <p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darbuotoja atleista; <p>Buvęs įvykis metų pabaigai yra.</p> <p>Ar jis įpareigojamas priklausoma nuo to, ar atleidimas buvo neteisėtas. Jei atleidimas neteisėtas, bet žalos atlyginimo būtų galima išvengti, įvykis būtų įpareigojamas. (<i>situacija mažai tikėtina</i>)</p> <p>Tarkime, kad daugiau argumentų, kad atleidimas buvo teisėtas. Tokiu atveju pagal duotą situaciją, kadangi VSS gali išvengti su žalos atlyginimu susijusių išlaidų arba kitokio atsiskaitymo, todėl įpareigojamojo įvykio atlyginti žalą darbuotojui, nėra.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė? 	< 50 %
<ul style="list-style-type: none"> - Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį? 	Taip, nes žalos dydis gali būti įvertintas.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje tenkinami ne visi atidėjinio pripažinimo kriterijai, todėl atidėjinytis nepripažįstamas.
Atidėjinio įvertinimas	-
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas arba, <u>jei tikimybė labai maža</u> (<10 proc.; pavyzdžiui, procesas beveik pasibaigęs VSS naudai ir nėra jokių argumentų, kad proceso baigtis galėtų pasikeisti) – informacijos atskleisti nereikia.

7 pavyzdys. Teisinė prievolė dėl galimų VSS veiksmų

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • Pagal 20x6 m. kovo 1 d. patvirtinus naujus teisės aktus reikalaujama, kad savivaldybės administracija nuosavybės teise valdomuose pastatuose įrengtų oro kondicionavimo sistemas iki 20x7 m. birželio 30. • Oro kondicionavimo sistemos savivaldybės administracija iki nustatytos datos neįrengė. 20x7 m. sausio mėnesį savivaldybės administraciją dėl teisės aktų nesilaikymo teismui apskundė savivaldybės patalpų nuomininkai dėl tinkamų sąlygų darbui neužtikrinimo. <ul style="list-style-type: none"> a) Rengiamos 20x6 m. gruodžio 31 d. finansinės ataskaitos b) Rengiamos 20x7 m. gruodžio 31 d. finansinės ataskaitos 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai teismo sprendimo
Ar tenkinami atidėjimo pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> - Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Teisinė prievolė atsiranda pagal teisės aktus iki nurodytos datos įrengti oro kondicionavimo sistemas. Neįrengus gali būti skiriama bauda.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: <ul style="list-style-type: none"> - Kondicionavimo sistema neįrengta; - Terminas nesuėjęs. b) Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: <ul style="list-style-type: none"> - Kondicionavimo sistema neįrengta; - Terminas suėjęs. - Bauda nepaskirta <p>a) 20x6 m. gruodžio 31 d., ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įpareigojamojo įvykio nėra.</p> <p>b) įpareigojamasis įvykis atsiranda dėl teisės aktų pažeidimo (teisės aktai įpareigojo oro kondicionavimo sistemas įrengti iki 20x7 m. birželio 30 d. – buvęs įvykis)</p>
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %, nes pagal vyraujančią praktiką dažniausiai baudos skiriamos
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip, nes baudos dydis gali būti įvertintas.
Išvada	<ul style="list-style-type: none"> a) Atidėjiny neregistruojamas, nes netenkinami kriterijai; b) 20x7 m. gruodžio 31 d. registruojamas atidėjiny tikėtinioms baudoms, kurias gali reikėti sumokėti. Jei vyraujanti praktika būtų, kad baudos iš karto neskiriamos, o suteikiamas papildomas laikotarpis trūkumams pašalinti, tokiu atveju išlaidų tikimybė būtų mažesnė, nes VSS dar galėtų išvengti baudos. Nuostolinga sutartis – sutartis, pagal kurią neišvengiamos sutartyje numatytų įsipareigojimų įvykdymo išlaidos viršija pagal tą sutartį numatomą gauti ekonominę naudą ar paslaugų vertę.
Atidėjimo įvertinimas	Atidėjinio dydis b atveju įvertinamas atsižvelgiant į baudų ir jų dydį reglamentuojančių teisės aktų nuostatas.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	<ul style="list-style-type: none"> a) Jokia informacija neteikiama; b) Registruojamas atidėjiny ir sąnaudos.

8 pavyzdys. Buvusio įvykio egzistavimas (ne visi įvykiai, gresiantys išlaidomis, yra buvę įvykiai)

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • Katilinė teikia šilumos energiją pastatams, kuriuos VSS valdo patikėjimo teise. • Dėl techninių priežasčių tam tikros katilinės dalys turėtų būti keičiamos kas 5 metus. • Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje keistinos katilinės dalys buvo naudotos jau 3 metus.	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų turtui pakeisti, suma priklausys nuo dalių ir jų pakeitimo darbų kainų ateityje.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)?	Buvusio įvykio nėra, kadangi tam tikrų katilinės dalių keitimas susijęs su būsimais, o ne buvusiais įvykiais.
- Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Todėl toliau nieko vertinti nereikia.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	-
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	-
Išvada	Atidėjiny s neregistruojamas, nes nėra buvusio įvykio, dėl kurio atsirastų įsipareigojimas. Jokia informacija aiškinamajame rašte neteikiama.

9 pavyzdys. VSS reorganizavimas, kai viešai apie jį paskelbta po metų pabaigos

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • 20x6 m. gruodžio 14 d., VSS nusprendė likviduoti vieną savo padalinį. • Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (20x6 m. gruodžio 31 d.) informacija apie tokį sprendimą susijusioms šalims nebuvo pateikta, taip pat nebuvo imtasi kitų su likvidavimu susijusių veiksmų. <ul style="list-style-type: none"> a) sprendimas dėl reorganizavimo paskelbtas 20x7 m. kovo 30 d. b) sprendimas dėl reorganizavimo paskelbtas 20x7 m. vasario 15 d. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų išmokoms, suma priklausys nuo galutinio darbuotojų, kuriems bus reikalingos išmokos, sąrašo.
Ar tenkinami atidėjinių pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> - Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yra tik VSS protokolas dėl ketinimo iki metų pabaigos likviduoti padalinį, bet formalus sprendimas dar nepasirašytas; - Sprendimas dėl reorganizavimo nepaskelbtas. <p>a) Buvęs įvykis yra, bet teisinė prievolė dar neatsirado, nes nėra pakankamai įrodymų dėl ketinimų realizavimo, ketinimai iki paskelbimo gali pasikeisti. Iki finansinių ataskaitų parengimo įpareigojamojo įvykio, dėl kurio atsirastų įsipareigojimas, nėra.</p> <p>b) Buvęs įvykis yra, ir nors 20x6 m. gruodžio 31 d. teisinė prievolė dar neatsirado, bet 20x7 m. vasario 15 d. paskelbtas sprendimas dėl reorganizavimo yra koreguojantysis poataskaitinis įvykis, kuris reiškia 20x6-12-31 buvusį neatšaukiamąjį pasižadėjimą.</p>
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	<ul style="list-style-type: none"> a) b) > 50 proc.
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	b atveju atidėjinių dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į numatomų atleisti darbuotojų skaičių ir jiems priklausančias išmokas
Išvada	<ul style="list-style-type: none"> a) atidėjiny neregistruojamas, nes nėra įpareigojamojo įvykio, dėl kurio atsirastų įsipareigojimas. Jokia informacija aiškinamajame rašte neteikiama. b) registruojamas atidėjiny ir sąnaudos

10 pavyzdys. VSS restruktūrizavimas, kai viešai apie jį paskelbta (neatšaukiamasis pasižadėjimas, atidėjinio vertinimas)

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • 20x6 m. gruodžio 14 d. priimtas sprendimas perkelti X ministerijos padalinį į Y ministeriją. • Y ministerijoje sudaromas padalinys yra mažesnis (su mažiau pareigybių) negu buvo X ministerijoje. • Tų pačių metų gruodžio 20 d. patvirtintas detalus skyriaus perkėlimo planas ir perkeliama skyriaus darbuotojams įteikti atleidimo lapeliai. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes išlaidų, reikalingų išmokoms, suma priklausys nuo VSS ir darbuotojų, gavusių lapelius sprendimų.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: <ul style="list-style-type: none"> - Reorganizavimo planas patvirtintas; - Sprendimas dėl reorganizavimo paskelbtas. <p>Įpareigojamasis įvykis yra informacijos apie priimtą sprendimą pateikimas darbuotojams, kadangi jis leidžia pagrįstai tikėtis, kad padalinys bus perkeltas ir kad išmokas reikės mokėti.</p>
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip. Jei yra informacijos apie darbuotojų ketinimus pereiti į Y ministeriją, suma apskaičiuojama pagal nepereinantiesiems darbuotojams preliminariai numatomas išmokėti išmokas. Jei informacijos apie darbuotojų ketinimus nėra, geriausias metų pabaigoje turimas vertinimo pagrindas – visi iš ministerijos X atleidžiami darbuotojai ir preliminari išmokėtinų jiems išmokų suma
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjiny.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su išlaidomis išmokoms, dabartinė vertė. Jei išmokas numatoma išmokėti ne vėliau, kaip po 12 mėnesių, dabartinė būsimųjų pinigų srautų vertė prilyginama numatomų išmokėti išmokų sumai.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjiny ir jo sumos dydžiu pripažįstamos darbo užmokesčio sąnaudos (biudžeto išlaidų klasifikacijos kodas 2.7.3 „darbdavių socialinė parama“).

11 pavyzdys. Nuostolinga nuomos sutartis (teisinė prievolė)

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • Ligoninės skalbykla veikia pastate, kurį ligoninė išsinuomojo pagal veiklos nuomos sutartį. • Per 20x6 m. gruodžio mėn. ligoninės skalbykla išsikėlė į kitas patalpas. • Senujų patalpų nuomos sutartis galioja dar trejus metus ir negali būti nutraukta. • Ligoninė neturi galimybės patalpų pernuomoti kitam subjektui. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes pasikeitus aplinkybėms kita šalis gali pasiūlyti nutraukti sutartį.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> - Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Teisinė prievolė yra pagal nuomos sutartį visam nuomos laikotarpiui.</p> <p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pasirašyta nuomos sutartis, kurios be nuostolio negalima nutraukti; <p>Kadangi nuostolio VSS negali išvengti, todėl įpareigojamas įvykis mokėti nuomos mokesčių iki sutarties pabaigos yra.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė? 	> 50 %, tikimybė nevertinama kaip didesnė nei 90 %, nes VSS vadovo pareiga ieškoti sprendimų, kaip sumažinti nuostolius
<ul style="list-style-type: none"> - Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį? 	Taip. Pagal sutartyje nurodytą nuomos kainą.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjiny.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų nuomos mokėjimų dabartinė vertė.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjiny ir jo sumos dydžiu pripažįstamos nuomos sąnaudos. Pripažintas atidėjiny paskutiniais nuomos metais kiekvieno mėnesio pabaigoje mėnesio išlaidų sumai yra pergrupuojamas į įsipareigojimus patalpų nuomotojui ir šis įsipareigojimas yra mažinamas VSS sumokėta pinigų suma patalpų nuomotojui.

12 pavyzdys. Nuostolinga nuomos sutartis (teisinė prievolė, atidėjinio vertinimas)

Situacija	
<ul style="list-style-type: none"> • Darželis, padidėjęs vaikų skaičiui mieste, nusprendė išsinuomoti patalpas, kad galėtų priimti daugiau vaikų. • Sudarė 5 metų neatšaukiamą nuomos sutartį, kurios neturės galimybės nutraukti. • Praėjus 2 metams ir sumažėjus gimstamumui, darželis pamatė, jog po 2 metų papildomų patalpų nebereikės, tačiau už likusius 12 mėn. privalės mokėti nuomos mokesčių ir neturi jokių galimybių panaudoti šias patalpas kitai veiklai. 	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes pasikeitus aplinkybėms kita šalis gali pasiūlyti nutraukti sutartį.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė yra pagal nuomos sutartį visam nuomos laikotarpiui. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: - Pasirašyta nuomos sutartis, kurios be nuostolio negalima nutraukti; Kadangi nuostolio už paskutinių 12 mėnesių patalpų nenaudojimą VSS negali išvengti, todėl įpareigojamasis įvykis mokėti nuomos mokesčių net ir nenaudojant patalpų yra.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	> 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip. Pagal sutartyje nurodytą nuomos kainą.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, todėl yra pripažįstamas atidėjinyje paskutinių nuomos metų nuomos išlaidų sumai. Kitus 2 metus (24 mėn.), kuriuos patalpas naudos, nuomos sąnaudos bus pripažįstamos kiekvieno mėnesio pabaigoje.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinyje lygus paskutinių nuomos metų (12 mėn.) nuomos sumai (tam laikotarpiui, kuriuo nesinaudos patalpomis, tačiau turės sumokėti nuomą).
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas atidėjinyje ir jo sumos dydžiu pripažįstamos nuomos sąnaudos. Pripažintas atidėjinyje, penktaisiais nuomos metais kiekvieno mėnesio pabaigoje mėnesio išlaidų sumai yra pergrupuojamas į įsipareigojimus patalpų nuomotojui ir šis įsipareigojimas yra mažinamas VSS sumokėta pinigų suma patalpų nuomotojui.

13 pavyzdys. Teisės aktų pažeidimas nėra įpareigojamas įvykis, jei dėl to neatsiranda žala

Situacija	
VSS 20x8 m. pažeidė aplinkos apsaugos teisės aktus, tačiau buvo nežinoma, ar padaryta žala gamtai.	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes pasikeitus aplinkybėms kita šalis gali pasiūlyti nutraukti sutartį.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukiantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda pagal teisės aktus, atlikus pažeidimus atlyginti žalą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: - Teisės aktai pažeisti; - Nežinoma, ar padaryta žala gamtai; Įpareigojamojo įvykio dar nėra, bet jis gali atsirasti. Nežinoma, ar įsipareigojimą reikės dengti turtu, kadangi nežinoma ar padaryta žala gamtai, išlaidų gali būti išvengta. Įpareigojamas įvykis galėtų būti, jei būtų padaryta žala. Žalos tikimybė yra.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	< 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Ne
Išvada	Nesant įpareigojamojo įvykio, kiti kriterijai galėtų būti nevertinami. Atidėjinytis nepripažįstamas, tačiau dėl to, kad žala yra įmanoma, išlaidos dėl žalos – taip pat, pripažįstamas neapibrėžtasis įsipareigojimas.
Atidėjinio įvertinimas	
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas

14 pavyzdys. Paskolos garantijos suteikimas

Situacija	
<p>20X1 m. Savivaldybė suteikė savivaldybės įmonei A, kurios finansinė būklė tuo metu buvo gera, banko paskolos garantiją*.</p> <p>*Garantija laikomas vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis (skolininkui tapus nemokiam ir kitais atvejais). (CK 6.90 str.)</p> <p>a) 20X2 m. gruodžio 31 d. tikimybė, kad ši sutartinį įsipareigojimą dėl garantijos suteikimo reikės padengti savivaldybės turto buvo maža. Įmonės A finansinė būklė buvo gera ir ji buvo pajėgi gražinti banko paskolą.</p> <p>b) 20X2 m. gruodžio 1 d. Įmonei A buvo nustatytas nemokumas ir pradėtas restruktūrizavimo procesas, jos kreditoriai skolų mokėjimo terminus sutiko atidėti. Iki finansinių ataskaitų parengimo datos į savivaldybės administraciją kreditoriai dėl skolos padengimo nesikreipė.</p> <p>c) 20X2 m. gruodžio 1 d. Įmonei A buvo nustatytas nemokumas ir pradėtas restruktūrizavimo procesas. 20X3 m. vasario 1 d. įmonės A kreditoriai dėl skolos padengimo kreipėsi į savivaldybės administraciją.</p>	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes pasikeitus aplinkybėms gali tekti apmokėti įmonės skolą bankui.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	<p>Teisinė prievolė atsiranda pagal sutartį, įmonei A neišgalint susimokėti reikės padengti jos skolą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <p>a) Garantija suteikta; - Įmonė yra moki.</p> <p>b) Garantija suteikta; - Įmonė yra nemoki; - Skolos padengimo nepareikalauta;</p> <p>c) Garantija suteikta; - Įmonė yra nemoki; - Kreditoriai iki savivaldybės ataskaitų parengimo kreipėsi į savivaldybės administraciją dėl skolų padengimo (poataskaitinis koreguojantysis įvykis).</p> <p>Visais atvejais garantijos suteikimas yra įpareigojiamasis įvykis.</p>
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	<p>a) < 50 %;</p> <p>b) >50 %;</p> <p>c) >90 %</p>
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	<p>a) Ne;</p> <p>b) Taip;</p> <p>c) Taip.</p>
Išvada	<p>a) Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atidėjinio pripažinimo kriterijai netenkinami, todėl atidėjins nepripažįstamas.</p> <p>b) registruojamas atidėjins ir sukauptos gautinos sumos iš Įmonės A;</p> <p>c) registruojami finansiniai įsipareigojimai ir sukauptos gautinos sumos iš Įmonės A</p>

Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio ar finansinio įsipareigojimo vertė nustatoma atsižvelgiant į Įmonės A skolą ir suteiktos garantijos sąlygas
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	<ul style="list-style-type: none"> a) Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas; b) Informacija apteikiame pagal 18-ojo VSAFAS reikalavimus; c) Informacija pateikiama pagal 17-ojo VSAFAS reikalavimus.

15 pavyzdys. Buvęs įvykis nėra įpareigojamasis įvykis

Situacija	
VSS X kartu su kitais subjektais dalyvauja kaip atsakovai teismo byloje dėl žalos atlyginimo. Tikimybė, jog bus priteistas žalos atlyginimas iš VSS X yra maža.	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes VSS X yra atsakovas byloje dėl žalos atlyginimo.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė yra, nes žala padaryta. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: - Žala padaryta; - VSS X kaltė padarant žalą nėra aiški. Įvykis metų pabaigai yra (buvęs įvykis), bet įpareigojamasis įvykis dar ne. Jis gali atsirasti, jei žalos atlyginimas bus priteistas
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	< 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip
Išvada	Nesant įpareigojamojo įvykio, kiti kriterijai galėtų būti nevertinami. Atidėjins nepripažįstamas, tačiau dėl to, kad žalos priteisimas yra įmanomas, išlaidos dėl žalos taip pat, pripažįstamas neapibrėžtasis įsipareigojimas.
Atidėjinio įvertinimas	
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas

16 pavyzdys. Žalos padarymas, subsidiari atsakomybė

Situacija	
VSS kartu su įmone A, kai baigs naudoti turta, yra įsipareigoję likviduoti aplinkai padarytai žalą (dėl turto naudojimo). Sutartyje nustatyta, kad VSS padengs 40 proc. žalos likvidavimo sąnaudų, o įmonė A – 60 proc. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įmonės A finansinė būklė gera, prireikus žalą sugebės atlyginti.	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes yra subsidiari atsakomybė už žalos likvidavimą.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukiantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda pagal teisės aktus, kuriuose reikalaujama atlyginti turto naudojimo padarytą žalą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: - Turtas naudojamas; - Įmonės A finansinė būklė gera. Įpareigojamas įvykis yra, nes turto naudojimas sukuria prievolę.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	>50 %, jei vietos sutvarkymo išlaidos po turto naudojimo neišvengiamos < 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	Taip
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 60 proc. įsipareigojimo daliai tenkinami ne visi atidėjinio pripažinimo kriterijai, todėl atidėjinys nepripažįstamas.
Atidėjinio įvertinimas	
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas lygus 60 % žalos likvidavimo sąnaudų sumai. Jei vietos sutvarkymo išlaidos po turto naudojimo neišvengiamos, 40 proc. išlaidų sumos registruojamas atidėjinys.

17 pavyzdys. Neapibrėžtasis turtas – priteista žala iš nemokaus skolininko

Situacija	
Teisme nagrinėjama byla dėl baudos už netinkamą įsipareigojimų vykdymą išieškojimo iš skolininko. VSS reikalauja, kad skolininkas sumokėtų visus delspinigius. Teismas priteisia sumokėti visą sumą, tačiau paaiškėja, kad skolininkas jokio turto neturi.	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes skolos atgavimo tikimybė abejotina.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP) kitai šaliai? - Ar įvykis, sukiantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda dėl teismo sprendimo. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: - Delspinigiams pagrindas yra; - Teismo sprendimas priimtas. Įpareigojamasis įvykis skolininkui yra.
- Kokia tikimybė, kad turtas duos ateityje ekonominės naudos?	> 50 %, jei VSS turi pagrindo tikėtis atgauti skolą inicijavęs skolininko bankroto procesą. < 50 %, jei informacijos apie skolininko tikrąją finansinę būklę neturi arba turi bet skolos atgauti nesitiki
- Ar galima patikimai įvertinti turto vertę?	Taip
Išvada	Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis turtas tuo atveju, jei tikisi atgauti skolą. Jei ne – jokios info neatskleidžia, bet registruoja nebalansinėse sąskaitose tam, kad sektų senatį skolos nurašymui.

18 pavyzdys. Neapibrėžtasis turtas

Situacija	
Vaikų išlaikymo fondas moka vaiko išlaikymo lėšas, kurias turi teisę susigrąžinti iš asmenų, kurie privalo išlaikyti vaiką. Tačiau Vaikų išlaikymo fondas susigrąžina tik apie 30 proc. išmokų.	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Taip, nes galimybė išieškoti skolas abejotina.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP) kitai šaliai? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Teisinė prievolė atsiranda pagal teisės aktus. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: - Išmokos vaikams padarytos; Įpareigojamas įvykis asmenims sumokėti į Vaikų išlaikymo fondą yra.
- Kokia tikimybė, kad turtas duos ateityje ekonominės naudos?	< 50 %
- Ar galima patikimai įvertinti turto vertę?	Taip
Išvada	Informacija pateikiama aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtasis turtas, jei yra reikšminga. Visais atvejais registruoja nebalansinėse sąskaitose tam, kad sektų senatį skolos nurašymui.

19 pavyzdys. Valstybės parama daugiabučiams atnaujinti (modernizuoti)

Situacija	
<p>“A“ agentūra pasirašė valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) sutartį, kuria įsipareigojo padengti x proc. projekto sąmatos, įvykdžius sutartyje nurodytas sąlygas. Mokėjimai atliekami pateikus dokumentus už atliktus darbus ir patvirtinus projekto administratoriaus paraišką. Tarkim:</p> <p>a) Daugiabučio renovacija iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nepradėta;</p> <p>b) Daugiabučio renovacija iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos pradėta ir atlikta 20 proc. pagal projektą numatytų darbų, dokumentai ir paraiška pateikta, bet dar nepatvirtinta.</p>	
Ar yra neapibrėžtumas?	- Iki dokumentų pateikimo taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai nuo projekto įgyvendinimo atitikimo keliamiems reikalavimas ir sąmatos įvykdymo procentui bei projekto įgyvendinimo termino.
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
- Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)?	Teisinė prievolė atsiranda pagal sutartyje numatytas sąlygas padengti daugiabučio renovavimo padarytų išlaidų sumą, lygią x proc. sąmatos. Jei iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos atliktų pagal sutartį darbų nebuvo, tai ir teisinės prievolės dar nėra.
Ar įvykis, sukkeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos?	Neatšaukiamasis pasižadėjimas yra dėl valstybės deklaruojamų siekių renovuoti pastatus ir taip didinti energetinį efektyvumą. a) Įvykis yra ne sutarties pasirašymas, o sutartyje numatytų darbų, kurių išlaidų dalį dengs agentūra, įgyvendinimas, todėl įpareigojančio įvykio nėra; b) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įpareigojantis įvykis yra.
- Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė?	a) -; b) >90 proc.
- Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį?	a) -; b) Taip, nes atlikti aiškūs darbai ir pateikti juos pagrindžiantys dokumentai bei paraiška apmokėjimui.
Išvada	a) Nesant įpareigojamojo įvykio, kiti kriterijai galėtų būti nevertinami. b) Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, tačiau neapibrėžtumas dėl sumos ir apmokėjimo laiko labai mažas, todėl yra pripažįstamos sukauptos mokėtinos sumos. Jei visgi „A“ agentūros duomenys rodytų, kad paraiškos dažnai būna netvirtinamos, nes turi būti tikslinamos, tai rodytų didesnę neapibrėžtumą ir būtų pagrindas pripažinti atidėjinį.
Atidėjinio įvertinimas	B atveju atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė. Būsimieji pinigų srautai ataskaitinio laikotarpio pabaigai vertinami pagal atliktų darbų apimtį ir jų vertę. Dabartinė vertė skaičiuojama atsižvelgiant į sutartyje nustatytus išlaidų apmokėjimo terminus ir kitas sąlygas.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Priklauso nuo neapibrėžtumo lygio.

20 pavyzdys. Darbo santykių nutraukimas Darbo kodekso 56 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytais pagrindais

Situacija	
<p>Pagal Darbo kodekso 56 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir šio straipsnio 2 dalį darbo sutartis gali būti nutraukta darbuotojo rašytiniu pareiškimu, apie tai įspėjus darbdavį ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas, jeigu pagal neterminuotą darbo sutartį dirbantis darbuotojas sukako įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių ir įgijo teisę į visą senatvės pensiją dirbdamas pas tą darbdavį. Nutraukiant darbo sutartį šiuo pagrindu, darbdavys privalo išmokėti darbuotojui dviejų jo vidutinio darbo užmokesčių dydžio išeitinę išmoką, o jeigu darbo santykiai tęsiasi trumpiau negu vienus metus, – vieno jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę išmoką.</p>	
Ar yra neapibrėžtumas?	<ul style="list-style-type: none"> - Taip, nes išlaidų, reikalingų įsipareigojimams padengti, suma gali keistis priklausomai nuo laikotarpio, kada bus mokama išeitinė išmoka (nes gali keistis darbuotojo vidutinis darbo užmokestis).
Ar tenkinami atidėjinio pripažinimo kriterijai?	
<ul style="list-style-type: none"> - Ar yra teisinė prievolė (TP) arba neatšaukiamasis pasižadėjimas (NP)? - Ar įvykis, sukeliantis TP ar NP, įvyko iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 	<p>Teisinė prievolė atsiranda pagal DK 56 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir šio straipsnio 2 dalį sukakus darbuotojo pensijos amžiui, nes nuo tada darbuotojas turi teisę bet kada išeiti iš darbo ir gauti išmoką.</p> <p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darbuotojas sukako įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių ir įgijo teisę į visą senatvės pensiją dirbdamas pas tą darbdavį. <p>Todėl įpareigojamas įvykis – išmokėti darbuotojui išeitinę išmoką, yra.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kokia išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo tikimybė? 	> 50 %
<ul style="list-style-type: none"> - Ar galima patikimai įvertinti išlaidų ar kitų išteklių panaudojimo dydį? 	Taip, nes galima paskaičiuoti darbuotojo vidutinį darbo užmokestį.
Išvada	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visi atidėjinio pripažinimo kriterijai tenkinami, tenkinamos visos teisės gauti išmoką sąlygos, todėl yra pripažįstamas atidėjiny.
Atidėjinio įvertinimas	Atidėjinio vertė apskaičiuojama kaip būsimųjų pinigų srautų, susijusių su išeitine išmoka, dabartinė vertė. Laikotarpis pagal kurį skaičiuojama dabartinė vertė turėtų būti parenkamas individualiai pagal įstaigoje vyraujančią praktiką atsižvelgiant į darbuotojo pateiktą informaciją apie jo planus tęsti darbą organizacijoje.
Įsipareigojimo rūšis ir registravimas	Registruojamas ilgalaikis atidėjiny, išskyrus jei darbuotojas informuoja apie savo planus dirbti ne ilgiau nei metus, ir jo sumos dydžiu pripažįstamos sąnaudos.